Protokoll från årsmöte 220618 kl 11.00 i Rådmansö kyrkas församlingshem för Föreningen Nenningesund – org.nr. 802430-2153.

1. Till ordförande för mötet valdes Ann Axelsson och Gunnar Berg valdes till mötessekreterare.

2. Dagordningen fastställdes av mötet.

3. Röstlängden fastställdes genom avprickning av samtliga närvarande mot medlemsmatrikel.

4. Mötet konstaterades vara stadgeenlig utlyst via information på föreningens webbsida mer än fyra veckor före mötet samt utskick via brev till medlemmar.

5. Till justeringsmän valdes Leif Josephson och Stefan Nygren.

6. Ordförande Ann Axelsson redogjorde för verksamhetsberättelsen och den ekonomiska redogörelsen/budgeten som även publicerats på föreningens webbsida i början av sommaren.

Nedan följer en sammanfattning av ordförande Ann Axelssons redogörelse:

Allt arbete under året har skett med tidigare etablerat syfte för projektet som ledstjärna:

- Döende havsvikar får nytt liv.
- Roslagens skärgård blir tillgänglig för fler när man får en skyddad inre vattenväg för småbåtar hela vägen från Nynäshamn till Öregrund.
- Fler besökare lockas till närområdet vilket i förlängningen kan skapa nya arbetstillfällen, framförallt inom besöksnäringen.
- Sundet blir ett attraktivt friluftsområde för boende och besökare.
- En genväg skapas in till Norrtälje tätort och nya småbåtshamnen.
- Ett historiskt arv väcks till liv – och Rådmansö blir en ö igen.

Under året har styrelsen gjort ytterligare utredningar för hur projektet skulle kunna genomföras. Baserat på detta har en kostnadsuppskattning tagits fram:

- Spontning 22 400 000
- Muddring/grävning fram till Öjaren: 13 888 000
- Muddring Öjaren: 2 600 000
- Vägtrumma + entreprenadarbeten vid Riksvägen 12 000 000
- Oförutsätta utgifter på 10 %

SUMMA: 56 000 000

I februari 2021 skickade styrelsen en hemställan där kommuen ombads ta ställning till att vara del i ett huvudmannaskap för projektet.

- Kommunen tillsatte en arbetsgrupp, ledd av Näringsliv- och etableringschef Benjamin Råd Vahr.
- Kommunen tog in svar från berörda enheter inom kommunen – men föreningen blev trots påstötningar aldrig inblandade i diskussionerna och utredningsarbetet.
- I november fick vi ett förhandsbesked på ett möte att gruppen skulle avråda politikerna i den så kallade kommunalrådsberedningen att säga nej.
- Under våren fick Föreningen ett skriftligt svar att så blev fallet.

- Styrelsen har starka invändningar mot det svaret**.**

Styrelsens slutsats av detta är följande**:**

- Tjänstemännen har fokuserat på att hitta ett tydligt nej – inte öppnat för möjligheterna om hur detta skulle kunna lösas.
- Styrelsen har sökt diskussion med alla politiska partier efter beskedet – i princip alla är positiva, med det är trots det svårt att komma vidare.
- Styrelsen har skickat ut en mejlförfrågan 6 maj där vi bett alla politiska partier redovisa sina ståndpunkter inför valet. Endast L, V och Roop har ännu svarat. De är fortsatt positiva till projektet men verkar i nuläget inte se en väg framåt:
- Yvonne Svensson i Roop kommenterade att ”vi skulle mycket väl kunna tänka oss att öppna Nenningesund, men det finns tyvärr ingen majoritet för att göra det i dagsläget.”
- Styrelsen avvaktar nu valet för att se om vi kan hitta nytt läge med politikerna för att utreda från ett konstruktivt perspektiv.
- *Föreningens taktik är nu:*
    - Avvaktar valet, se om vi kan hitta ett nytt läge med politikerna för att utreda projektet från ett mer konstruktivt perspektiv.
    - Under tiden är ambitionen att samla starka företagare som vill vara med och kan trycka på.

Ett antal frågor togs upp och diskuterades under denna punkt på mötet:

- Fråga från årsmötet: ”Finns andra intressen som kan tänkas påverka politkerna?” Ordförande Anns svar: ”Det är enklast för politikerna att säga nej för att undvika risker för exempelvis dyrbart underhåll av sundet/kanalen.” och vidare ”Det som oroar politikerna är underhållet. Vi har tittat på samtliga kanaler i Stockholms skärgård samt i Östergötland. Ingen av dem har dock några större underhållskostnader. Det handlar isåfall om 100 årsperspektiv och borde vara negligerbara i ett kommunalt perspektiv. Bron över kanalen är dock undantagen från resonemanget.”

Hela verksamhetsberättelsen finns bilagd i slutet på dokumentet.

7. Föreningens revisor Göran Nygren, med bistånd av revisorssuppleant Calle Eriksson, redogjorde för hur de följt styrelsens arbete genom protokoll och följt upp beslut samt tagit del av den ekonomiska redovisningen som kassör och redovisningsbyrå gjort och att de funnit att allt varit i god ordning. Revisorerna tillstyrkte resultat- och balansräkning och 2021 års resultat och rekommenderade att styrelsen beviljas ansvarsfrihet.

8. Styrelsen föreslog att den under 2021 uppkomna förlusten, 2 221 kr, balanseras i ny räkning vilket mötet beslutade.

9. Resultat- och balansräkning fastställdes av mötet jämte disposition av uppkommen förlust/vinst. Mötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet.

10. Styrelsen rekommenderade att årsavgiften för familjemedlemskap fortsatt ska vara 200 kr vilket mötet beslutade.

11. Styrelsen rekommenderade att inget arvode ska utgå för styrelseledamöter och revisorer samt övriga funktionärer, vilket mötet beslutade.

12. Valberedningen har bestått av Christoffer Johansson, Yvonne Jansson och Daniel Matthies. Christina Söderman föredrog valberedningens förslag till styrelse, revisorer och valberedning:

1 år kvar:

- Ordförande: Ann Axelsson
- Ledamöter Staffan Persson, Mats Öhlin, Bjarne Bjurström

Ledamöter omval 2 år: Gunnar Berg, Christina Söderman

Ledamöter nyval 2 år: Peter Terpstra

Suppleanter omval 1 år: Tor Sjölinder, Anders Börjegård, Micke Morén

Suppleant 1år nyval: Maria Nikula

Revisor omval 1 år: Göran Nygren

Revisorsuppleant omval 1 år: Calle Eriksson

Valberedning omval 1 år:

- Christoffer Johansson (sammankallande),
- Daniel Matties,
- Yvonne Jansson

13. Mötet valde ordförande och styrelseledamöter och suppleanter enligt valberedningens förslag.

14. Mötet valde revisor och revisorssuppleant enligt valberedningens förslag.

15. Mötet valde ny valberedning enligt avträdande valberednings förslag.

16. Medlemsmotioner. Inga sådana hade inkommit.

17. Övriga frågor –

- Ann tog upp en diskussion kring att engagera företag för att ytterligare påverka kommunen och fick ett positivt gensvar från årsmötet
- Ann informerade vidare att ett destinationsråd finns för tre kommuner. Styrelsens tanke är att vidare försöka påverka Norrtälje kommun genom destinationsrådet då Nenningensundsprojektet passar som ”en hand i handsken” för destinationsrådets verksamhet.
- En vandring vid sundet kommer genomföras den 16 juli

18. Årsmötets eventuella instruktion och/eller arbetsordning för styrelsen. Någon sådan framfördes inte av mötet annat än att fortsätta som nu och undersöka andra möjliga intressenter av att ingå i ett huvudmannaskap.

19. Mötet avslutades och ordförande tacka samtliga närvarande för allt arbete som lagts ned för att öppna Nenningesund. Christina Södermans goda kakor och kaffe avnjöts.

Antecknat av Gunnar Berg

Protokoll justerat av:

Leif Josephson

Stefan Nygren

Verksamhetsberättelse 2021, Föreningen Nenningesund

Verksamhetsåret 2021 präglades i hög grad av den hemställan styrelsen skickade in till kommunen i februari 2021. I denna bad styrelsen Norrtälje kommun att utreda om de kan vara del av ett huvudmannaskap för projektet att åter öppna Nenningesund, tillsammans med föreningen och lokala företagare.

Som för alla präglades föreningens arbete 2021 också av Coronapandemin. De allra flesta mötena skedde digital, vi sköt upp årsmötet som blev en hybridlösning och annan verksamhet vi brukar delta i, ställdes in – som ex Rådmansödagen. Vi genomförde dock en vandring den 18 juli som lockade drygt 30 personer.

Som de senaste åren blir denna verksamhetsberättelse en blandning av redogörelse för 2021 och nuläget. Och vi fokuserar på att redogöra för processen med hemställan och hur vi ser på projektet i nuläget. Styrelsen har varit, och vill fortsatt vara, tydliga med att vi vill komma till en punkt där vi tydligt kan se om det finns en realistisk väg framåt eller inte. Vår slutsats är fortsatt att vi endast ser att projektet kan fortgå om Norrtälje kommun är en del av ett huvudmannaskap. Ser vi inte detta som en möjlighet ser vi inte heller skäl att fortsätta driva projektet.

Processen med hemställan:

Efter att vi skickat in vår hemställan tillsatte kommunen en arbetsgrupp, ledd av Näringsliv- och etableringschef Benjamin Råd Vaher. Gruppen arbetade under våren och hösten, och samlade in synpunkter från berörda förvaltningar/bolag på kommunen (Kultur- och fritidskontoret, Norrtäljevatten och avfall AB, planavdelningen, juridikenheten och näringsliv- och exploateringsavdelningen).

Anledningen till att styrelsen skickade in hemställan är alltså vår övertygelse att projektet inte går att genomföra utan kommunen. Mark- och miljödomstolen, som ska ge sitt tillstånd till att öppna sundet, vill se en trovärdig och stabil huvudman som ansvarar både för genomförandet och förvaltning över tid. Styrelsen ser kommunen som en avgörande garant för detta som också skulle hjälpa till att locka lokala företagare i den lösning för huvudmannaskapet i form av ett aktiebolag som vi föreslår. Vi tror också att kommunen skulle få berörda markägare och boende att känna förtroende för projektet.

Men inte minst ser vi hur ett öppet sund är en angelägenhet för Norrtälje kommun – och hela Roslagen – som inte bara skulle hjälpa till att uppfylla flera av kommunens miljömål och mål i destinations- och handlingsplaner för skärgården, men också förbättra livskvaliteten för kommunens invånare – och locka många nya besökare.

Allt detta talar för att Norrtälje kommun är en rimlig part i ett huvudmannaskap för ett öppet Nenningesund.

Inför inlämnandet av hemställan sammanställde styrelsen allt underlag och alla utredningar vi under åren tagit fram för att ge arbetsgruppen så mycket information som möjligt. All denna information har vi lagt upp på en landningssida på hemsidan nenningsund.se, vilket innebär att det också tillgänglig för alla på länken:

nenningesund.se/dokumentation

Vi har sorterat all information i följande områden:

- Hemställan till kommunen, bakgrund och argument
- Kostnad, finansiering och turistintäkter
- Miljöfrågan
- Huvudmannaskap
- Trafikverket
- Teknisk beskrivning
- Markägarna/rådighets- och andra avtal
- Sjösäkerhet
- Stöd till projektet

Merparten av detta underlag är också insamlat för att ingå i en ansökan till Mark- och miljödomstolen om tillstånd att öppna sundet.

Den 18 november 2021 hade styrelsen ett möte med kommunens arbetsgrupp.

Arbetsgruppen meddelade att de skulle rekommendera politikerna att avslå hemställan och förklarade att frågan skulle tas upp på det veckovisa förberedande mötet som kallas kommunalrådsberedningen, där de styrande partiernas företrädare deltar – M, C och L

Arbetsgruppens huvudargument, som den också delgivit styrelsen i sitt skriftliga svar (29/11), är att de inte ser att projektet Nenningesund ryms i det kommunala uppdraget eftersom det inte har tillräckligt stort allmänintresse, utan skulle gynna ett begränsat antal boende och sommarboende. I samma argument säger de att det därför inte är förenligt med kommunens uppdrag att investera stora summor skattepengar och för all framtid förvalta och underhålla kanalen.

De lyfte också den så kallade likställighetsprincipen och menar att om kommunen engagerade sig skulle detta innebära en särbehandling och att detta skulle kunna bli prejudicerande för andra som också vill ha kommunens stöd.

På mötet med arbetsgruppen försökte styrelsens representanter förstå vad man bygger dessa argument på – vilka rättsfall el dyl som ligger bakom argumentationen. På det fanns inga svar.

Styrelsen anser att vi har bra belägg för att arbetsgruppens resonemang inte håller. Vi har varit i kontakt med en juridikprofessor som menar att vårt projekt mycket väl kan omfattas av kommunallagen och som är beredd att ta ett uppdrag för att reda ut detta. Vi ser också självklart att allmännyttan är stor och sträcker sig vida längre än till att bara omfatta de som bor i närheten.

Vi har också efter att ha fått svaret från arbetsgruppen hittat ett exempel där två kommuner i Östergötland tillsammans med regionen är huvudman för en lokal kanal som påminner mycket om Nenningesund.

Skedevid kanal, som drivs av Linköpings och Kinda kommun tillsammans med region Östergötland, bevisar inte bara att ett sådant här projekt visst rimmar med kommunallagen, det visar också att kostnaderna på sikt inte är omfattande – något som vi också har belägg för i det underlag vi delgett kommunen.

Efter beskedet från kommunen tog styrelsen kontakt med samtliga politiska partier i kommunen för att höra hur de ser på frågan. Detta för att vår hemställan inte behandlats formellt på hela den politiska arenan. Partierna utanför styret kände i många fall inte ens till vår hemställan. Samtliga vi pratat med är positiva till ett öppet Nenningesund. Och i grund och botten gäller det även de styrande partierna, som säger att det ser nyttan med sundet, men i nuläget inte vill ge sig in i ett huvudmannaskap.

I underhandssamtal med politiker och tjänstemän har vi också fått intrycket att det viktigaste skälet till att avslå vår hemställan inte handlar om kommunallagen – utom om en oro för risker och ekonomiska, långa åtagande.

Även dessa argument anser sig styrelsen ha bemött i sitt underlag där vi menar att vi har bra belägg för att både risker och kostnader blir låga över tid. Inte minst visar exemplet Skedevid kanal detta. Vår utmaning är att dessa risker och kostnader inte specificeras från kommunens sida.

Nuläget:

I våra samtal med politikerna försöker vi nu fortsatt förstå om det finns en möjlig väg framåt. Om de politiker som i våra samtal sagt sig vara för sundet efter ett eventuellt maktskifte kan tänka sig att ta upp frågan på nytt – ur ett mer lösningsinriktat perspektiv, har vi fortfarande ett projekt att driva.

Parallellt pratar vi även med de styrande politikerna om möjligheten att ta ett omtag och titta på frågan från detta håll. Om man vill ha ett sund – hur skulle man då tillsammans kunna lösa huvudmannaskapsfrågan?

Viktigt i detta sammanhang är att styrelsen har tagit fram två nya underlag som är avgörande, efter att arbetsgruppen avslutat sitt arbete: Skedevid kanal är det ena. Men föreningen har också låtit sammanställa en utredning om de turismekonomiska effekterna. Denna visar att intäkterna från nya besökare vida skulle överstiga den uppskattade kostnaden för underhåll av sundet.

Övriga aktiviteter:

Under 2021 lät styrelsen konsultbolaget Afry ta fram en utredning om möjligheterna till att hitta finansiering av projektet. Deras slutsats är att detta är fullt möjligt, om man delar upp projektet i olika delar som man kan söka olika bidrag för. Denna utredning ingår i underlaget vi sammanställt på hemsidan och delgett kommunens arbetsgrupp. Styrelsen har hea tiden arbetat utifrån tesen att projektet ska finansieras av EU-bidrag och liknande.

I slutet av 2020 startade vi också en namninsamling på hemsidan för att visa på det stora intresset för projektet. Den löpte över hela 2021 och är fortsatt aktiv och fram till idag (datum?) har 1 231 personer skrivit på för att visa sitt stöd för projektet.

Mer om Skedevid kanal (mer information finns på hemsidan)

Skedevid kanal är 600 meter lång och förbinder sjön Ämmern med Åsunden och därmed övriga delar av Kinda kanalsystem i Östergötland. Den 150 år gamla kanalen är fem meter bred och 1,8 meter djup, vilket i stort motsvarar Nenningesunds storlek och den går över egendomen Skedevid säteri. Sedan 1960-talet är Linköpings kommun, Kinda kommun och region Östergötland huvudman för kanalen genom sitt delägarskap i Kinda kanal AB.

Ingen av de ledande politikerna som ansvarar för Skedevid kanal ser kommunallagen som ett hinder. Tvärtom ser man att kanalen är mycket viktig för området och man har nyligen satsat 2,4 miljoner kronor i extra bidrag till kanalbolaget för att muddra kanalen så att den kan fortsätta fungera för småbåtstrafik och färja i framtiden.

Huvudmannaskapet för Skedevid kanal ligger alltså hos ett aktiebolag som de två kommunerna och regionen äger gemensamt och det har enligt politikerna samt VD Lena Fältros Kinda kanal AB och tidigare styrelseordförande Nisse Graan fungerat friktionsfritt. Ingen av dem anser att konstruktionen på något sätt skulle strida mot kommunallagen eller vara ett orimligt ansvar med tanke på hur mycket kanalen betyder för boende och turister. Några andra stora risker eller kostnader för projektet har man hittills inte sett eller haft.

Mer om utredningan av de turismekonomiska effekterna (mer information finns på hemsidan

Den tillkommande turismen som ett öppnat Nenningesund kommer att locka beräknas bidra med en årlig omsättning på drygt fyra miljoner kronor, det visar en kartläggning av de turismekonomiska effekterna som styrelsen har beställt. Beräkningarna visar att 2,7 helårsarbeten tillkommer och att projektet ger skatteintäkter på drygt 1,1 miljoner per år, varav cirka 300 000 kronor i kommunalskatt till Norrtälje.

Kartläggningen visar att den ökade turismen främjar näringslivet, ger fler arbetstillfällen och genererar skatteintäkter som skapar samhällsnytta och därför bör vara av högt allmänintresse. Bara den årliga skatteintäkten till kommunen uppskattas bli cirka sex gånger högre än den årliga kostnaden för drift och underhåll av ett etablerat Nenningesund.

Kartläggningen visar vidare att projektet Nenningesund ligger väl i linje med de strategier och handlingsplaner för destinations- och skärgårdsutveckling som kommunfullmäktige i Norrtälje antagit. I strategin sägs att den övergripande handlingsplanen ska kompletteras med planer för hur de deltagande kommunerna Östhammar, Norrtälje och Österåker kan utvecklas som besökskommuner i Roslagen. Om Norrtälje inkludera projektet Nenningesund i denna plan, skulle detta projekt kunna bidra till att realisera delar av de mål och ambitioner som kommunen har formulerat.

Bakgrund

Den ideella Föreningen Nenningesund arbetar för att öppna en historisk vattenväg som skulle göra Rådmansö till en ö igen. Sundet ska gå i sin ursprungliga sträckning söder om Södersvik i Norrtälje kommun mellan Höggarnsfjärden i väster och Prästfjärden i öster. Om sundet öppnas får man en skyddad inre farled för mindre båtar hela vägen från Nynäshamn till Öregrund.

Ett öppet sund skulle innebära:

- En skyddad inre vattenväg för småbåtar hela vägen från Nynäshamn till Öregrund
- Bättre vattenomsättning i de närliggande vikarna
- Att den döende havsviken Öjaren räddas
- Bättre förutsättningar för fisk och fågel i området
- Ett rikare friluftsliv för boende och besökare både till sjöss och på land med strövområden längs med sundet
- Fler besökare till närområdet och till Norrtälje tätort
- I förlängningen en möjlighet till nya arbetstillfällen inom besöksnäringen
- Ett historiskt arv som väcks till liv – sundet var en del av Kung Valdemars segelled
- Rådmansö blir en ö igen

Föreningens målsättning är:

Att förändra otillgängliga marker till ett levande närområde med båt-, kanot- och friluftsliv och därmed förbättra miljön, att öka livskvaliteten för de boende och att locka besökare.

Sammanfattning

Föreningen bildades i sin nuvarande form 2007 och har ca 300 medlemmar. Helt avgörande för projektet är att få tillstånd att öppna sundet av Mark- och miljödomstolen.

Föreningen lämnade redan 2013 in en ansökan men denna togs inte upp till behandling eftersom den hade avgörande brister. Detta berodde delvis på att länsstyrelsen under projektets gång klassat upp dess miljöpåverkan men även på att avgörande uppgifter och avtal saknades. Sedan dess har föreningen arbetat för att ta fram uppgifter och hitta lösningar för att kunna sammanställa en komplett ansökan.

Vi måste bland annat ha svar på/göra detta:

- Konstruera en lösning för huvudmannaskap
- Visa hur vi ska konstruera sundet och var vi kan lägga upp muddermassor
- Utreda strömningsförutsättningarna mellan vikarna ytterligare
- Uppdatera rådighetsavtal
- Fler samråd med direkt berörda och myndigheter